

Suzana Mušković - epidemiologinja i pjesnikinja

Suzana Mušković, dr.med., spec. epidemiolog, rođena je 1962. god. u Vinežu kraj Labina. Zaposlena je u labinskoj ispostavi Službe za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije. Pjesništvom se bavi dvadesetak godina.

1999. god. objavila je zbirku pjesama "Zatvorena vrata", napisanu na književnom hrvatskom jeziku. Piše i na labinskom dijalektu

(cakavici), pjesme su joj objavljivane u zajedničkim zbirkama poezije "Verši na šterni" 2001., 2002., 2003. i 2005. godine. Poezija joj je intimna, lirski; a u dijalektalnom izričaju nerijetko se bavi i socijalnom tematikom.

Prim. dr. sci. Ljubomir Radovančević u recenziji zbirke

"Zatvorena vrata" kaže: "Nadasve emocionalno, ali i filozofski- refleksivno intonirana, formalno skladna, ova poezija, kao i cijela koncepcija knjige, osvježava u pogledu veličine ostvarenja novije hrvatske poezije... Pjesme ove zbirke jednostavne su, a duboke; riječi jasnih i nesuvišnih... One su, kao i prateće skulpture Mediteranskog kiparskog simpozija u pejzažu, usječene u sjećanje kao obrisi estetskog autoričinog proživljavanja i stvaranja. Vjerojatno je pjesnikinju, u suočenju s bolom, njena liječnička profesija inspirirala za stihove:

"kao bolesnik koji traži još jedan ubod / s nadom / da će bolest proći" (Izlječenje). Knjiga je izvjesna retrospektiva ponajboljih pjesama nastalih potiho, tijekom dvadesetogodišnjeg razdoblja. Sve u svemu, ovo je osjećajna, razumljiva (intelektualno - emocionalno stimulativna) poezija sakupljena u autoričinoj prvoj, dobroj i lijepoj knjizi."

" ŽIVILA IN ČISTILA "

Son se,
komoća,
sela va to korijero,
nočas neson mogla spat.
Marijeta je, nopeda,
štomih bole,
će li mu danas pasat?

Pasivajo kući i kršini poli barkona ...
Vaista do mene već spi.
Da bin, bjota moja ura,
i ja tako mogla.
Ta put mi je šetimona
va hip pasala,
koliko son doma imela dela.

A šinjora me, za,
već ceka:
piturana, profumana,
va luše veštalje,
s perlami vogle vrota...
Za obed će siguro otet paštu:
lepo skuhanu, na meru, "al dente".
Popolne ćun je,
pod ruku,
peljat po grode šećat.
Za oni delosci poli cesti će reć:
" Ma ke bruta đente!"

Pasivajo kući i kršini poli barkona...
Korijera je već konfin pasala,
a ja bin doma bit otela;

prokljeta moja ura bila!

Na butege poli cesti
stoji jena vela tabela:

“ Živila in čistila “

komoča-jedva; korijera- autobus; nopeda-opet; štomih- želudac; pasat- proći; pasivajo- prolaze; kršini- livade; vaista- ova; bjota- blažena; šetimona- sedmica; šinjora- gospođa; piturana-našminkana; profumana- namirisana; luša- fina, gospodska; veštalja- haljina; perli- ogrlica; grad-grad; šećat- šetati; delosci- radnici; “ Ma ke bruta đente !”-(tal.fon.) “Kakvi ružni ljudi!”; konfin-granica; butega- trgovina; tabela- tabla; “Živila in čistila”- (slov.) “Živežne namirnice i sredstva za čišćenje”

UDOVICE OD MORA

Udovice od mora,
nas zovejo bele:
lancuni puni odora
na vele postelje.

Teplina od tela,
vris va trbuhe,
va srce karestija vela,
njegov glos va uhe.

Kamo te je zelo?
Kamo te, još, nosi?
A tu je moje telo,
tu su moji vlosi!

Ti vlosi ca vajka cekaju
samo tvoje ruki.
Voli ki tebe limbaju,
mene na kamik nose suhi.

Tu je moje telo,
ta suza ka zove
z mokrega kušina:
jo cuješ ti mene?

Udovica od mora,
mi prave i bela:
lancuni puni odora
i prozna postelja.

bele- bijele; lancuni- plahte; toplina- toplina, vrućina; vris- vrisak; karestija- nedostajanje, bijeda; glos- glas; vlosi- kosa; limbaju- ljuljaju; kamik- kamen; kušin- jastuk; jo- da li; prozna- prazna;

VRIJEME

Postoji vrijeme
u kojem vlada sljepilo.
Postoji vrijeme
u kojem vlada ludilo.

Ludi slijepci.
Sretni slijepi luđaci
koji znaju da to vrijeme neće trajati.

Jer
odjednom,
nenajavljeno,
nastaje drugo vrijeme
i to vrijeme ima
sasvim drugo ime.

Odjednom,
neopozivo,
nastaje bol.
Bol, nepoželjna.
Bol, poželjna:
bez nje nitko ne bi znao
pravo ime tog vremena:
voljeti.

I TEKU SKAMENJENE RIJEKE

Raspukla se kora,
potekla je krv.
I teku skamenjene rijeke.

Bure mi raznose meso,
a u meni
muk i mučnina.

Zatvorit ću oči,
neka me.
Neka me sprže
zeleni ognji.

Do smrti, do pakla,
u meni,
omotana strahom,
praznina.

TO NISAM JA

U meni caruju svjetovi
meni nepoznati.
U meni se bore
tisuće ratnika,
u meni umire
stotine patnika;
moja je duša,
ispod ove kože,
kao Zemlja stara.

To nisam ja.

Moje je lice okrenuto
tamnoj strani svemira.

Ne vjeruj da sam,
to što vidiš,
ja.

Razapeta između jave i sna,
na samom rubu ponora bez dna,
u mojem je tijelu
duša ranjenog borca.

UMIJEĆE POSTOJANJA

Smokva,
skvrčena tu,
pod zidom.

U čežnji za suncem
grane pruža
putu neba.

I nije važno
što nitko stati neće:
svako bi sažaljenje
ionako bilo lažno.

Njoj živjeti treba.